

2023/2668

30.11.2023

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2023/2668

av den 22 november 2023

om ändring av direktiv 2009/148/EG om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för asbest i arbetet

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 153.2 b jämförd med artikel 153.1 a,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Syftet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/148/EG ⁽⁴⁾ är att skydda arbetstagare mot säkerhets- och hälsorisker vid exponering för asbest i arbetet. En enhetlig nivå på skyddet mot de risker som har samband med exponering för asbest i arbetet föreskrivs i det direktivet genom en ram med allmänna principer som gör det möjligt för medlemsstaterna att säkerställa en konsekvent tillämpning av minimikraven. Syftet med dessa minimikrav är att skydda arbetstagare på unionsnivå, samtidigt som medlemsstaterna kan fastställa strängare bestämmelser.
- (2) Bestämmelserna i detta direktiv bör gälla utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/37/EG ⁽⁵⁾ som är mer förmånliga för arbetstagare när det gäller hälsa och säkerhet i arbetet.
- (3) Asbest är ett mycket farligt cancerframkallande ämne som fortfarande påverkar diverse ekonomiska sektorer, såsom byggnadsrenovering, utvinning av mineral, avfallshantering och brandbekämpning, där arbetstagarna löper hög risk för exponering. Asbest är klassificerat som cancerframkallande ämne i kategori 1A enligt bilaga VI del 3 till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 ⁽⁶⁾. Enligt europeisk statistik över arbetssjukdomar är det den i särklass främsta orsaken till yrkesbetingad cancer, då hela 78 % av all yrkesbetingad cancer i medlemsstaterna erkänns som relaterad till asbestexponering. När luftburna asbestfibrer andas in kan de orsaka allvarliga sjukdomar såsom mesoteliom och lungcancer, med en fördröjning på i genomsnitt 30 år från exponeringstillfället till dess att de första sjukdomstecknen visar sig, vilket slutligen leder till arbetsrelaterade dödsfall. Detta direktiv är därför tillämpligt på alla verksamheter, däribland byggnads-, renoverings- och rivningsarbeten, avfallshantering, gruvidrift och brandbekämpning, där arbetstagare under arbetet exponeras eller kan exponeras för damm från asbest eller asbesthaltiga material.

⁽¹⁾ EUT C 100, 16.3.2023, s. 118.

⁽²⁾ EUT C 188, 30.5.2023, s. 70.

⁽³⁾ Europaparlamentets ständpunkt av den 3 oktober 2023 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 23 oktober 2023.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/148/EG av den 30 november 2009 om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för asbest i arbetet (EUT L 330, 16.12.2009, s. 28).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/37/EG av den 29 april 2004 om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener eller mutagena eller reproduktionstoxiska ämnen i arbetet (sjätte särdirektivet enligt artikel 16.1 i rådets direktiv 89/391/EEG) (EUT L 158, 30.4.2004, s. 50).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring av upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (EUT L 353, 31.12.2008, s. 1).

- (4) I överensstämmelse med strategin om hälsa inom alla politikområden har skyddet av arbetstagarnas hälsa mot exponering för asbest en övergripande dimension och är relevant för stora delar av unionens politik och verksamhet, särskilt på miljöområdet, där unionens åtgärder bland annat ska bidra till skyddet av människors hälsa. Unionen har också en viktig roll att spela på internationell nivå genom att föregå med gott exempel när det gäller att förebygga asbestrelaterade sjukdomar och samarbeta med andra internationella organisationer och tredjeländer för att åstadkomma ett globalt förbud mot asbest. Dessutom är detta direktiv tillämpligt i synergi med andra unionsinitiativ.
- (5) Det finns typer av asbestexponering som inte beror på aktiv hantering av asbest. Sådana typer av exponering inbegriper passiv exponering, där arbetstagare som arbetar antingen i närheten av någon som arbetar med asbesthaltiga material eller i lokaler där det sker en vittring av asbesthaltiga material i byggnadsstrukturen exponeras för asbest, och sekundär exponering, där personer exponeras för asbestfibrer som förs hem av yrkesmässigt exponerade personer, mestadels i kläder och hår. Både passiv och sekundär exponering kan ha betydande inverkan på hälsan. Även om alla former av asbest har förbjudits i unionen förekommer asbest fortfarande i vissa byggnadsstrukturer, särskilt byggnader som uppförts före förbudet, och detta kan leda till både yrkesmässig och icke-yrkesmässig exponering om asbesthaltigt material i byggnaden rubbas eller skadas. Att undvika asbestexponering, oavsett form, är därför fortsatt nödvändigt. Med hänsyn till arbetstagares passiva exponering för asbest är arbetsgivare genom rådets direktiv 89/391/EEG ⁽⁷⁾ och direktiv 2009/148/EG skyldiga att se till att det finns en bedömning av alla risker för arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet genom att identifiera potentiella risker, inbegripet sådana som följer av passiv exponering för asbest, och att införa nödvändiga förebyggande åtgärder och skyddsåtgärder för att skydda arbetstagarnas säkerhet och hälsa, varvid principen om undvikande av risker alltid är den primära grunden för de åtgärder som ska vidtas. När det gäller sekundär exponering för asbest eller asbesthaltiga material är de krav avseende säkerhet och hälsa i arbetet som föreskrivs i det här direktivet viktiga sätt att undvika sådan exponering.
- (6) Kvinnor löper särskild risk för vissa typer av asbestexponering, inbegripet sekundär exponering. Könsfördelningen i verksamheten på arbetsplatsen är en riskfaktor vid övervakning, diagnostisering, behandling och erkännande av asbestrelaterade sjukdomar. Det är därför angeläget att ta hänsyn till könsbetingade skillnader i fråga om exponering för asbest och hälsokomplikationer till följd av sådan exponering för att bättre kunna förebygga och upptäcka sjukdomar orsakade av sådan exponering.
- (7) Till följd av ny vetenskaplig och teknisk utveckling på området finns det utrymme för att förbättra skyddet av arbetstagare som exponeras för asbest och därmed minska sannolikheten för att exponerade arbetstagare drabbas av asbestrelaterade sjukdomar. Eftersom asbest är ett cancerframkallande ämne utan tröskelvärde är det inte vetenskapligt möjligt att fastställa en nivå under vilken exponering inte skulle medföra negativa hälsoeffekter. I stället går det att fastställa ett exponeringsriskförhållande, som gör det lättare att fastställa ett yrkeshygieniskt gränsvärde (*gränsvärde*) genom att det där tas hänsyn till en överrisk på en acceptabel nivå. Följaktligen bör gränsvärdet och mätmetoden för asbest ändras så att risken reduceras genom att exponeringsnivåerna sänks och skyddet av arbetstagare mot arbetsrelaterade asbestsjukdomar därigenom förbättras.
- (8) Det undantag från vissa bestämmelser i direktiv 2009/148/EG för sporadisk och lågintensiv exponering som föreskrivs i det direktivet bör inte tillämpas på ett cancerframkallande ämne utan tröskelvärde såsom asbest med avseende på krav i fråga om registrering av exponering och medicinska kontroller av arbetstagare som fastställs i det direktivet.
- (9) Den europeiska planen mot cancer, som presenterades i kommissionens meddelande av den 3 februari 2021 stöder behovet av åtgärder när det gäller att skydda arbetstagare mot cancerframkallande ämnen. Ett förbättrat skydd för arbetstagare som exponeras för asbest är också viktigt i samband med den gröna omställningen och genomförandet av den europeiska gröna given, där i synnerhet renoveringsvägen för Europa, som lanserades i kommissionens meddelande av den 14 oktober 2020, ingår. I rekommendationerna från medborgarna under konferensen om Europas framtid som pågick april 2021–maj 2022 betonades också betydelsen av skäliga arbetsvillkor, i synnerhet genom att se över direktiv 2009/148/EG.

(7) Rådets direktiv 89/391/EEG av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet (EGT L 183, 29.6.1989, s. 1).

- (10) Inom ramen för renoveringsvågen för Europa, vars mål är att minska koldioxidutsläppen från byggnader, motverka energifattigdom och stärka unionens självständighet genom energieffektivitet, är det viktigt att säker sanering och säkert bortskaffande av asbesthaltiga material prioriteras, eftersom reparation, underhåll, inkapsling eller försegling kan leda till att saneringen skjuts upp, vilket i sin tur kan skapa bestående risker för arbetstagarexponering. Vid bedömningen av om en verksamhet innebär eller sannolikt kan innebära en risk för exponering för asbest eller asbesthaltigt material bör arbetsgivarna därför överväga fullständig asbestsanering som ett prioriterat alternativ framför annan hantering när detta är genomförbart och gynnsamt för att skydda arbetstagare. Arbetstagare som exponeras eller kan komma att exponeras för asbest behöver dessutom utbildas så snart som möjligt. För att säkerställa minimikrav för utbildning av hög kvalitet bör en bilaga till direktiv 2009/148/EG föreskriva minimiutbildningskrav, inbegripet specifika krav, för arbetstagare i specialiserade asbestsaneringsföretag.
- (11) Ett bindande gränsvärde för asbest, som inte får överskridas, är en viktig del i de allmänna arrangemang för skydd för arbetstagare som fastställs i direktiv 2009/148/EG, utöver lämpliga riskhanteringsåtgärder och tillhandahållande av ändamålsenlig skyddande andningsutrustning och annan personlig skyddsutrustning.
- (12) Det gränsvärde för asbest som fastställs i direktiv 2009/148/EG bör ändras mot bakgrund av kommissionens bedömningar och aktuell vetenskaplig bevisning och tekniska data. Skärpta förebyggande åtgärder och skyddande åtgärder behövs för att genomföra det ändrade gränsvärdet i medlemsstaterna.
- (13) Ett ändrat gränsvärde bör fastställas i detta direktiv mot bakgrund av tillgänglig information, inbegripet aktuella vetenskapliga bevis om hälsoeffekter och tekniska data, och på grundval av en grundlig bedömning av de samhällsekonomiska konsekvenserna och tillgången till rapporter från exponeringsmätningar och metoder för mätning av exponering på arbetsplatsen. Denna information bör bygga på yttranden från riskbedömningskommittén inom Europeiska kemikaliemyndigheten, som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006⁽⁸⁾, och yttranden från den rådgivande kommittén för arbetsmiljöfrågor, som inrättats genom rådets beslut av den 22 juli 2003⁽⁹⁾.
- (14) Dagens tillgängliga teknik för att mäta asbestfibrer tillåter inte mätningar av mycket låga koncentrationer när tunna fibrer räknas. För att säkerställa en hög skyddsnivå för arbetstagarnas hälsa och samtidigt ta vederbörlig hänsyn till mätningens genomförbarhet när sådan teknik används, är det därför nödvändigt att välja att antingen räkna tunna fibrer eller att tillämpa gränsvärden med låg koncentration. Vissa medlemsstater har valt ett lägre gränsvärde utan att räkna tunnare fibrer, medan andra har valt ett högre gränsvärde och räknar tunna fibrer. För att garantera ett väl avvägt arbetssätt bör det fastställas olika gränsvärden, beroende på den fiberstorlek som beaktats för mätningen av asbestsfiber i luften, nämligen fiber med en bredd mellan 0,2 och 3 mikrometer samt från och med den tekniska övergången till elektronmikroskopi, fibrer med en bredd av mindre än 0,2 mikrometer.
- (15) Med hänsyn till relevant vetenskaplig expertis och ett väl avvägt arbetssätt som på samma gång säkerställer tillräckligt skydd för arbetstagare på unionsnivå bör det fastställas reviderade gränsvärden som, beroende på vilken metod för fiberräkning som används i en viss medlemsstat, bör motsvara 0,002 fibrer per cm³ när fibrer med en bredd av mellan 0,2 och 3 mikrometer räknas, eller 0,01 fibrer per cm³ när även fibrer med en bredd av mindre än 0,2 mikrometer räknas, uttryckt som ett tidsvägt medelvärde under åtta timmar.

⁽⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG (EUT L 396, 30.12.2006, s. 1).

⁽⁹⁾ Rådets beslut av den 22 juli 2003 om inrättande av en rådgivande kommitté för arbetsmiljöfrågor (EUT C 218, 13.9.2003, s. 1).

- (16) Kommissionen har genomfört ett samråd i två steg med arbetsmarknadens parter på unionsnivå i enlighet med artikel 154 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Kommissionen har även haft samråd med rådgivande kommittén för arbetsmiljöfrågor, som har antagit ett yttrande där information ges för att de olika alternativen för gränsvärden ska kunna genomföras framgångsrikt. Europaparlamentet har antagit en resolution den 20 oktober 2021 ⁽¹⁰⁾ där ett förslag om att uppdatera direktiv 2009/148/EG efterlyses för att stärka unionens åtgärder till skydd för arbetstagare mot asbesthotet.
- (17) Den metod för mätning av asbest som för närvarande används mest är optisk mikroskopi, även om den inte kan räkna de allra tunnaste fibrerna som är skadliga för hälsan. Eftersom det är möjligt att mäta ett gränsvärde motsvarande 0,01 fibrer per cm³ med faskontrastmikroskopi (PCM), behövs ingen övergångsperiod för att införa det gränsvärdet. I linje med yttrandet från den rådgivande kommittén för arbetsmiljöfrågor bör en modernare och känsligare metod baserad på elektronmikroskopi eller någon annan metod som ger likvärdiga eller riktigare resultat användas, samtidigt som hänsyn tas till behovet av en tillräckligt lång period av teknisk anpassning och behovet av större samstämmighet mellan de olika metoder som för närvarande tillämpas inom unionen. För att ge tillräckligt med tid för att uppfylla de nya kraven rörande mätning av asbestfibrer bör det vara en införlivandeperiod på sex år. Kommissionen är väl lämpad att stödja och underlätta för medlemsstaterna med avseende på ersättning av den metoden, särskilt genom att utarbeta riktlinjer.
- (18) Att mäta asbestfibrer i luften med hjälp av analysmetoder baserade på elektronmikroskopi skulle innebära en avsevärd förbättring i övervakningen av asbest eftersom det kommer att göra det möjligt att räkna tunnare fibrer. Övergången till elektronmikroskopi, eller till någon annan metod som ger likvärdiga eller riktigare resultat, skulle kunna resultera i att avsevärt fler fibrer identifieras än de som kan upptäckas med faskontrastmikroskopi. Medlemsstaterna och arbetsgivarna behöver tid för att skaffa sig erfarenhet av fiberräkning med elektronmikroskopi, genomföra förbättrade förebyggande åtgärder och samla in nya exponeringsdata från den kombinerade tillämpningen av gränsvärden och metoden baserad på elektronmikroskopi. Den erfarenheten kommer att vara viktig för att bana väg för en bedömning av huruvida det är möjligt att sänka gränsvärdena ytterligare.
- (19) Asbestprovtagning bör spegla arbetstagarens individuella exponering för asbest. Prover bör därför tas med jämna mellanrum under specifika arbetsmoment i representativa och realistiska situationer där arbetstagare är exponerade för asbestdamm.
- (20) Med hänsyn till de krav på minimering av exponeringen som fastställs i direktiven 2009/148/EG och 2004/37/EG bör arbetsgivarna säkerställa att riskerna vid arbetstagares exponering för asbest i arbetet reduceras till ett minimum och under alla omständigheter till en så låg nivå som är tekniskt möjlig.
- (21) Särskilda kontrollåtgärder och skyddsåtgärder, inbegripet med hjälp av den senaste tekniken, behövs för arbetstagare som exponeras eller kan komma att exponeras för asbest, i syfte att sänka halterna av asbestfibrer i luften till en så låg nivå under gränsvärdet som är tekniskt möjlig genom åtgärder såsom dammbortsugning vid källan samt rengöring och underhåll av lokalerna. Vid arbete i slutna utrymmen behövs särskilda åtgärder för att skydda arbetstagarna, såsom dammbekämpning, friskluftstillförsel och användning av HEPA-filter. Att låta arbetstagarna genomgå en rengöringsprocess och att skärpa de tillhörande utbildningskraven är viktiga faktorer för ett avsevärt bidrag till minskade risker i samband med sådan exponering.
- (22) Förebyggande åtgärder för att skydda hälsan hos de arbetstagare som exponeras för asbest samt medlemsstaternas åtagande beträffande läkarundersökningar för arbetstagarna är viktiga, i synnerhet fortsatt hälsokontroll efter att exponeringen upphört. Bilaga I till direktiv 2009/148/EG som rör medicinska kontroller av arbetstagare bör uppdateras mot bakgrund av det rådande kunskapsläget om sjukdomar som kan orsakas av asbestexponering. Det är viktigt att bilaga I ses över regelbundet för att spegla den vetenskapliga kunskapsutvecklingen.

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets resolution av den 20 oktober 2021 med rekommendationer till kommissionen om skydd av arbetstagare mot asbest (EUT C 184, 5.5.2022, s. 45).

- (23) Ett anmälningssystem är viktigt för att medlemsstaternas behöriga myndigheter ska kunna övervaka arbeten där asbest kan rubbas och för att de behöriga myndigheterna vid behov ska kunna ingripa för att säkerställa skyddet av de inblandade arbetstagarna.
- (24) Arbetsgivare bör vidta alla nödvändiga åtgärder för att identifiera förmodade asbesthaltiga material, om så är lämpligt genom att erhålla information från ägarna till lokalerna och även genom andra informationskällor, inbegripet relevanta register. Om sådan information inte finns tillgänglig bör arbetsgivaren säkerställa att en kvalificerad yrkesutövare i enlighet med nationell rätt och praxis utför en undersökning av förekomsten av asbesthaltigt material och bör erhålla resultatet av denna undersökning innan arbetet påbörjas. På grundval av den information som erhållits bör arbetsgivaren, innan asbestsanering, rivning, underhåll eller renovering påbörjas, registrera information om förekomst eller förmodad förekomst av asbest i byggnader, fartyg, luftfartyg eller andra anläggningar som byggts innan medlemsstatens asbestförbud trädde i kraft. Det är viktigt att arbetsgivarna förmedlar denna information till arbetstagare som kan exponeras för asbest till följd av att arbeta med det, underhåll eller annan verksamhet. Identifieringen av asbesthaltiga material bör inte befria arbetsgivaren från att göra en riskbedömning som föreskrivs i detta direktiv.
- (25) Direktiv 2009/148/EG bör uppdateras regelbundet för att ta hänsyn till det aktuella vetenskapliga kunskapsläget och den senaste tekniska utvecklingen. Sådana uppdateringar bör ta i beaktande en bedömning av olika typer av asbestfibrer och deras skadliga hälsoeffekter. I samband med nästa utvärdering enligt artikel 22 i det direktivet bör kommissionen bedöma huruvida det direktivets tillämpningsområde behöver utvidgas, särskilt vad gäller erionit, riebeckit, winchit, richterit och fluoro-edenit, samt huruvida det behövs ytterligare åtgärder för att säkerställa skyddet mot sekundär exponering för asbest på arbetsplatsen. Kommissionen bör överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet med resultaten av sin bedömning efter samråd med arbetsmarknadens parter. Rapporten bör, om så är lämpligt, åtföljas av ett lagstiftningsförslag om ändring av direktiv 2009/148/EG i enlighet härmed.
- (26) Arbetsgivare, särskilt små och medelstora företag, behöver tillräckligt och riktat tekniskt stöd för att få hjälp att genomföra detta direktiv.
- (27) Innan företag utför rivningsarbeten eller asbestsanering bör de från behöriga myndigheter erhålla tillstånd som kan förnyas i enlighet med nationell rätt och praxis.
- (28) Brandmän och räddningstjänstpersonal riskerar exponering för asbest i sitt arbete. Det är därför viktigt att dessa arbetstagares arbetsgivare, i enlighet med detta direktiv, bedömer arbetstagarnas risk för exponering för asbest och vidtar nödvändiga åtgärder för att skydda dessa arbetstagares säkerhet och hälsa. För att hjälpa arbetsgivare att vidta sådana åtgärder är det viktigt att kommissionen tar fram riktlinjer som tar hänsyn till speciella faktorer i dessa arbetstagares verksamhet och informationen om deras exponeringsrisker. Dessa riktlinjer bör utgå från bästa tillgängliga praxis i medlemsstaterna och samrådet med berörda parter. Ett mer systematiskt utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna bör inrättas i det syftet.
- (29) Det är viktigt att kommissionen, i samarbete med den rådgivande kommittén för arbetsmiljöfrågor, tar fram och utfärdar riktlinjer senast två år från dagen för detta direktivs ikraftträdande för att underlätta direktivets genomförande. Dessa riktlinjer bör, när det är lämpligt, inbegripa sektorsspecifika lösningar. De riktlinjerna bör även omfatta anvisningar för arbetsgivare om hur saneringen av asbest eller asbesthaltigt material ska prioriteras framför andra former av asbesthantering vid bedömningen av risken för exponering för asbest eller asbesthaltiga material. De riktlinjerna bör, om så är lämpligt, ses över vart femte år mot bakgrund av i synnerhet den tekniska och vetenskapliga utvecklingen i fråga om teknik för identifiering och mätning av och varning för asbest.
- (30) Rysslands anfallskrig mot Ukraina orsakar inte bara lidande för det ukrainska folket utan också stora skador på infrastruktur, bostäder och bebyggd miljö mer allmänt. Eftersom Ukraina inte förbjöd användning av asbest förrän 2017 innebär landets framtida återuppbyggnad en avsevärd risk för arbetstagare, särskilt de som hanterar rasmassor. Det är därför viktigt att unionsarbetsgivare på lämpligt sätt beaktar riskerna för arbetstagares exponering för asbest när de arbetar med återuppbyggnad i tredjeländer.

- (31) Med tanke på den kommande ökningen av antalet termiska renoveringar av byggnader finns det ett grundläggande behov av att stödja forskning och utveckling för att säkerställa högsta möjliga skyddsnivå för de arbetstagare som exponeras eller kan komma att exponeras för asbest.
- (32) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att skydda arbetstagare mot risker för hälsa och säkerhet som uppkommer eller kan uppkomma vid exponering för asbest i arbetet, inbegripet att förebygga sådana risker, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av detta direktivs omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (33) Direktiv 2009/148/EG bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av direktiv 2009/148/EG

Direktiv 2009/148/EG ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 1.1 ska följande stycke läggas till:

”Bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/37/EG (*) ska tillämpas närhelst de är mer gynnsamma för arbetstagares hälsa och säkerhet i arbetet.

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/37/EG av den 29 april 2004 om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener eller mutagena eller reproduktionstoxiska ämnen i arbetet (sjätte särdirektivet enligt artikel 16.1 i rådets direktiv 89/391/EEG) (EUT L 158, 30.4.2004, s. 50).”

2. Artikel 2 ska ersättas med följande:

”Artikel 2

I detta direktiv avses med *asbest* följande fiberartade silikat, som är klassificerade som cancerframkallande ämnen 1A i bilaga VI del 3 till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 (*):

- a) Asbest, aktinolit, CAS-nr (**) 77536-66-4.
- b) Asbest, amosit (grunerit), CAS-nr 12172-73-5.
- c) Asbest, antofyllit, CAS-nr 77536-67-5.
- d) Asbest, krysotil, CAS-nr 12001-29-5.
- e) Asbest, krokidolit, CAS-nr 12001-28-4.
- f) Asbest, tremolit, CAS-nr 77536-68-6.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (EUT L 353, 31.12.2008, s. 1).

(**) Nummer i registret för Chemical Abstract Service (CAS).”

3. Artikel 3 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 ska ersättas med följande:

"2. När det gäller verksamhet som sannolikt kan innebära en risk för exponering för damm från asbest eller asbesthaltiga material ska risken bedömas på så sätt att arten och graden av arbetstagarnas exponering för damm från asbest eller asbesthaltigt material fastställs och sanering av asbest eller asbesthaltiga material prioriteras framför andra former av asbesthantering."

b) I punkt 3 ska inledningen ersättas med följande:

"3. Om arbetstagarna utsätts för sporadisk exponering av låg intensitet och om den riskbedömning som avses i punkt 2 i denna artikel klart visar att det relevanta gränsvärde som fastställs i artikel 8 inte överskrids i luften i arbetsområdet, får medlemsstaterna avvika från artikel 4 om arbetet omfattar".

4. I artikel 4.3 ska andra stycket ersättas med följande:

"Denna anmälan ska minst innefatta en kort beskrivning av

- a) arbetsplatsens läge och i förekommande fall de specifika områden där arbetet kommer att utföras,
- b) typ och kvantitet av asbest som används eller hanteras,
- c) verksamheter och arbetsmoment som ingår, inbegripet med avseende på skydd och rengöring av arbetstagare, bortskaffande av avfall och i förekommande fall luftväxling vid arbete i slutna utrymmen,
- d) antal berörda arbetstagare, en förteckning över de arbetstagare som sannolikt kommer att arbeta på den berörda platsen, arbetstagarnas individuella utbildningsbevis samt datum för den senaste bedömningen av arbetstagarnas hälsa enligt artikel 18,
- e) datum när arbetet ska påbörjas och hur länge det kommer att pågå,
- f) åtgärder som vidtagits, inbegripet en översikt över den utrustning som används för att begränsa arbetstagarnas exponering för asbest.

Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheterna inte sparar den information som avses i andra stycket led d i enlighet med nationell rätt längre än vad som krävs för att säkerställa att arbetstagare som utför asbestrelaterat arbete är ordentligt utbildade, med vederbörlig hänsyn till de långsiktiga effekterna av asbest för arbetstagarnas hälsa."

5. Artikel 6 ska ersättas med följande:

"Artikel 6

Vid allt arbete som avses i artikel 3.1 ska arbetstagarnas exponering för damm från asbest eller asbesthaltiga material på arbetsplatsen reduceras till ett minimum och under alla omständigheter till en så låg nivå som är tekniskt möjlig under det relevanta gränsvärde som fastställs i artikel 8, särskilt genom följande åtgärder:

- a) Antalet arbetstagare som exponeras eller kan komma att exponeras för damm från asbest eller asbesthaltiga material ska vara så lågt som möjligt.
- b) Arbetsmomenten ska vara utformade så att de inte ger upphov till asbestdamm eller, om detta visar sig vara omöjligt, så att spridning av asbestdamm i luften undviks genom åtgärder såsom
 - i) motverkande av asbestdamning,
 - ii) bortsugning av asbestdamm vid källan,
 - iii) kontinuerlig sedimentering av luftburna asbestfibrer.
- ba) Arbetstagarna ska genomgå lämpliga rengöringsrutiner.
- bb) Vid arbete som utförs i slutna utrymmen ska lämpligt skydd säkerställas.

- c) Alla lokaler och utrustningar som används vid hantering av asbest ska kunna rengöras och underhållas regelbundet och effektivt och ska regelbundet rengöras och underhållas.
- d) Asbest eller asbesthaltiga material som avger damm ska förvaras och transporteras i lämplig förseglad förpackning.
- e) Avfall, annat än avfall som uppstår från gruvbrytning, ska samlas ihop och avlägsnas från arbetsplatsen så snart som möjligt i lämplig förseglad förpackning med etiketter som anger att den innehåller asbest och ska sedan tas om hand i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG (*).

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (EUT L 312, 22.11.2008, s. 3)."

6. Artikel 7 ska ändras på följande sätt:

a) Punkterna 1 och 2 ska ersättas med följande:

"1. Beroende på resultaten av den första riskbedömningen, och för att säkerställa att bestämmelsen om relevant gränsvärde i artikel 8 följs, ska mätningen av asbestfibrer i luften på arbetsplatsen mätas vid regelbundna intervall under specifika arbetsmoment.

2. Provtagningen ska spegla arbetstagarens individuella exponering för damm från asbest eller asbesthaltiga material."

b) Punkt 5 ska ersättas med följande:

"5. Varaktigheten på provtagningen ska vara sådan att en representativ exponering kan fastställas för en referensperiod på åtta timmar (ett skift) genom mätningar eller tidsvägda beräkningar."

c) Punkt 6 ska ersättas med följande:

"6. Fiberräkning ska utföras med elektronmikroskopi eller med någon alternativ metod som tillhandahåller likvärdiga eller riktigare resultat."

d) Följande punkt ska läggas till:

"7. För mätningen av asbestfibrer i luften enligt första stycket ska endast fibrer med en längd av mer än 5 mikrometer, en bredd av mindre än 3 mikrometer och ett längd-bredd-förhållande som är större än 3:1 beaktas.

Utän hinder av vad som sägs i första stycket i denna punkt ska även fibrer med en bredd av mindre än 0,2 mikrometer beaktas vid tillämpningen av artikel 8.2 a från och med den 21 december 2029."

7. Artikel 8 ska ersättas med följande:

"Artikel 8

1. Till och med den 20 december 2029 ska arbetsgivarna säkerställa att inga arbetstagare exponeras för en asbesthalt i luften som överskrider 0,01 fibrer per cm³, som tidsvägt medelvärde under åtta timmar.

2. Från och med den 21 december 2029 ska arbetsgivarna säkerställa att inga arbetstagare exponeras för en asbesthalt i luften som överskrider

a) 0,01 fibrer per cm³, som tidsvägt medelvärde under åtta timmar, i enlighet med artikel 7.7 andra stycket, eller

b) 0,002 fibrer per cm³, som tidsvägt medelvärde under åtta timmar.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att arbetsgivarna omfattas av minst ett av de gränsvärden som anges i punkt 2."

8. Artikel 10 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

"1. Om det relevanta gränsvärde som fastställs i artikel 8 överskrids, eller om det finns anledning att tro att asbesthaltiga material som inte identifierats innan arbetet påbörjades har rubbats så att de bildar damm, ska arbetet omedelbart stoppas.

Arbetet ska inte fortsätta på det berörda området så länge relevanta åtgärder inte har vidtagits för att skydda de berörda arbetstagarna.

Om det relevanta gränsvärde som fastställs i artikel 8 överskrids ska orsakerna till detta klarläggas och lämpliga åtgärder för att lösa problemet ska vidtas så snart som möjligt."

b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

"3. Om exponeringen inte kan reduceras med andra medel och om det med beaktande av gränsvärdet visar sig nödvändigt att bära personlig skyddande andningsutrustning, får denna lösning inte vara permanent och ska för varje enskild arbetstagare utnyttjas i minsta möjliga mån. Under den tid av arbetet då sådan utrustning krävs ska regelbundna pauser, lämpliga för de fysiska och termiska förhållandena, läggas in, i tillämpliga fall efter samråd med arbetstagarna och/eller deras representanter i företaget eller på driftstället, i enlighet med nationell rätt och praxis."

9. I artikel 11 ska första stycket ersättas med följande:

"Innan rivnings-, underhålls- eller renoveringsarbeten påbörjas i lokaler som uppförts innan medlemsstatens asbestförbud trädde i kraft ska arbetsgivarna vidta alla nödvändiga åtgärder för att identifiera förmodade asbesthaltiga material, i synnerhet genom att erhålla information från ägarna till lokaler, från andra arbetsgivare och från andra källor, inbegripet relevanta register. Om sådan information inte finns tillgänglig ska arbetsgivaren säkerställa att en kvalificerad yrkesutövare i enlighet med nationell rätt och praxis utför en undersökning av förekomsten av asbesthaltigt material och ska erhålla resultatet av denna undersökning innan arbetet påbörjas. Arbetsgivaren ska, på begäran och uteslutande i syfte att fullgöra den skyldighet som fastställs i detta stycke, ge en annan arbetsgivare tillgång till information som erhållits inom ramen för en sådan undersökning."

10. I artikel 12 ska första stycket ändras på följande sätt:

a) Inledningen ska ersättas med följande:

"När det gäller viss verksamhet, såsom rivningsarbete, asbestsanering, reparation och underhåll, där det går att förutse att det relevanta gränsvärde som fastställts i artikel 8 kommer att överskridas trots att alla tänkbara tekniska förebyggande åtgärder satts in för att begränsa halterna av asbest i luften, ska arbetsgivaren fastställa åtgärder för att säkerställa skydd av arbetstagarna medan de är sysselsatta i sådan verksamhet, särskilt följande:"

b) Led a ska ersättas med följande:

"a) Arbetstagarna ska förses med lämplig personlig skyddsutrustning, som de ska bära; som ska hanteras på lämpligt sätt och, i synnerhet när det gäller andningsskydd, som ska justeras individuellt, inbegripet genom tillpassningskontroller, i enlighet med rådets direktiv 89/656/EEG (*).

(* Rådets direktiv 89/656/EEG av den 30 november 1989 om minimikrav för säkerhet och hälsa vid arbetstagares användning av personlig skyddsutrustning på arbetsplatsen (tredje särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG (EGT L 393, 30.12.1989, s. 18)."

c) Led c ska ersättas med följande:

"c) Spridning av damm från asbest eller asbesthaltiga material utanför de lokaler eller den plats där arbetet utförs ska förhindras, och vid arbete som utförs i slutna utrymmen ska utrymmet vara lufttätt och ha mekanisk frånluftsventilation."

11. I artikel 13.2 andra stycket ska led c ersättas med följande:

”c) man, sedan rivningsarbeten eller asbestsanering avslutats, i enlighet med nationell rätt och praxis ska förvissa sig om att det på arbetsplatsen inte finns någon risk exponeras för asbest innan annan verksamhet återupptas.”

12. Artikel 14 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Utbildningens innehåll ska vara lättförståeligt för arbetstagarna. Det ska ge dem möjlighet att förvärva de kunskaper och färdigheter som behövs i fråga om förebyggande åtgärder och säkerhet i enlighet med den nationella rätt och praxis som är tillämplig där arbetet äger rum.”

b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. Minimikraven avseende innehåll, varaktighet och frekvens av den utbildning som tillhandahålls enligt denna artikel och den dokumentation som rör detta anges i bilaga Ia.”

13. Artikel 15 ska ersättas med följande:

”Artikel 15

1. Företag som avser att utföra rivningsarbete eller asbestsanering ska erhålla ett tillstånd från den behöriga myndigheten innan arbetet påbörjas. De ska i detta syfte förse den behöriga myndigheten med åtminstone bevis på att artikel 6 efterlevs och bevis på genomgången utbildning i enlighet med artikel 14 och bilaga Ia.

2. Medlemsstaterna ska göra förteckningen över företag som har erhållit ett tillstånd enligt punkt 1 allmänt tillgänglig i enlighet med nationell rätt och praxis.”

14. I artikel 18 ska punkt 1 utgå.

15. Följande artikel ska införas:

”Artikel 18c

1. I samband med nästa utvärdering i enlighet med artikel 22 ska kommissionen bedöma huruvida förteckningen över fiberartade silikat som anges i artikel 2 behöver uppdateras mot bakgrund av det vetenskapliga kunskapsläget samt huruvida det behövs ytterligare åtgärder för att säkerställa skyddet mot sekundär exponering för asbest i arbetet.

2. Efter den utvärdering som avses i punkt 1 i denna artikel, och efter samråd med den rådgivande kommittén för arbetsmiljöfrågor, ska kommissionen utvärdera huruvida det är lämpligt eller nödvändigt att uppdatera förteckningen över fiberartade silikat som anges i artikel 2. Kommissionen ska utvärdera särskilt huruvida det är lämpligt att låta fler fiberartade silikat, såsom erionit, riebeckit, winchit, richterit och fluoro-edenit, omfattas av detta direktivs tillämpningsområde och om det är lämpligt att anta ytterligare åtgärder för att säkerställa skyddet mot sekundär exponering för asbest i arbetet. Kommissionen ska, när så är lämpligt, lägga fram lagstiftningsförslag till Europaparlamentet och rådet om detta.”

16. Artikel 19 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska utgå.

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Arbetsgivaren ska föra ett register över informationen om de arbetstagare som anlitas för sådant arbete som avses i artikel 3.1. Denna information ska innehålla uppgifter om arten och varaktigheten av arbetet samt den exponering som arbetstagaren varit utsatt för. Den läkare och/eller det organ som ansvarar för medicinska kontroller ska ha tillgång till detta register. Arbetstagare ska ha tillgång till de resultat i registret som berör dem personligen. Arbetstagarna och/eller deras representanter ska ha tillgång till avidentifierad kollektiv information i registret.”

17. Artikel 21 ska ersättas med följande:

”Artikel 21

Medlemsstaterna ska föra ett register över alla fall av medicinskt diagnostiserade asbestrelaterade arbetssjukdomar. En vägledande förteckning över sjukdomar som kan orsakas av asbestexponering finns i bilaga I.”

18. Följande artikel ska införas:

”Artikel 22a

1. Senast den 31 december 2028 ska kommissionen bedöma huruvida det är möjligt att sänka gränsvärdena ytterligare på grundval av de rapporter som medlemsstaterna lämnat in enligt artikel 22, tillgången på vetenskaplig bevisning, den tekniska utvecklingen och förhållandet mellan nya analysmetoder och gränsvärdets numeriska värde.

2. Kommissionen ska ge lämpligt tekniskt stöd till arbetsgivare som uppfyller kraven i detta direktiv samt information om relevanta unionsmedel i syfte att bistå medlemsstaterna med att använda dessa medel på bästa sätt och underlätta tillgången till dem, i synnerhet för små och medelstora företag inbegripet mikroföretag.”

19. I bilaga I ska punkt 1 ersättas med följande:

”1. Nuvarande kunskaper tyder på att exponering för fria asbestfibrer kan ge upphov till åtminstone följande sjukdomar:

- Asbestos.
- Mesoteliom.
- Lungcancer.
- Cancer i magtarmkanalen.
- Strupcancer.
- Äggstockscancer.
- Icke-maligna lungsäckssjukdomar.”

20. Texten i bilagan till detta direktiv ska införas som bilaga Ia.

Artikel 2

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv inom den 21 december 2025. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

2. Genom undantag från punkt 1 i denna artikel ska medlemsstaterna sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artikel 1.6 c och d (vad gäller artikel 7.7 andra stycket i direktiv 2009/148/EG), samt punkt 7 (vad gäller artikel 8.2 och 8.3 i direktiv 2009/148/EG) senast den 21 december 2029. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

Innan medlemsstaterna har satt i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar i enlighet med första punkten ska de när det är möjligt räkna fibrer med PCM, i enlighet med den metod som Världshälsoorganisationen rekommenderade 1997, eller med någon annan metod som ger likvärdiga eller riktigare resultat.

3. När medlemsstaterna antar de bestämmelser som avses i punkterna 1 och 2 ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

4. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 3

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 4

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg 22 november 2023.

På Europaparlamentets vägnar
R. METSOLA
Ordförande

På rådets vägnar
P. NAVARRO RÍOS
Ordförande

BILAGA

"BILAGA Ia

Minimikrav för utbildning

Arbetstagare som exponeras eller kan komma att exponeras för damm från asbest eller asbesthaltiga material ska genomgå obligatorisk utbildning som uppfyller åtminstone följande minimikrav:

1. Utbildningen ska ges när ett anställningsförhållande inleds och när ytterligare utbildningsbehov konstateras.
2. Utbildningens längd ska vara anpassad i förhållande till de berörda arbetstagarnas uppgifter.
3. Utbildningen ska ges av en instruktör vars kvalifikationer är erkända i enlighet med nationell rätt och praxis.
4. Varje arbetstagare som genomgått utbildningen med tillfredsställande resultat ska få ett bevis på genomgången utbildning där samtliga nedanstående uppgifter anges:
 - a) Datum för utbildningen.
 - b) Utbildningens längd.
 - c) Utbildningens innehåll.
 - d) Språk som utbildningen gavs på.
 - e) Namn, kvalifikationer och kontaktuppgifter avseende den instruktör eller institution som anordnat utbildningen, eller båda.
5. Arbetstagare som exponeras eller kan komma att exponeras för damm från asbest eller asbesthaltiga material ska få teoretisk och praktisk utbildning i åtminstone följande:
 - a) Tillämplig rätt i den medlemsstat där arbetet utförs.
 - b) Asbestens egenskaper och hälsoeffekter, inbegripet synergistiska effekter av rökning.
 - c) Typer av produkter eller material som kan innehålla asbest.
 - d) Verksamhet som kan medföra exponering för asbest och vikten av förebyggande kontroller för att minimera sådan exponering.
 - e) Säkra arbetsmetoder, kontrollåtgärder och skyddsutrustning.
 - f) Syfte med och val av skyddsutrustning, dess begränsningar och dess korrekta användning, med särskild hänsyn till skyddande andningsutrustning.
 - g) Nödfallsåtgärder.
 - h) Rengöringsrutiner.
 - i) Bortskaffande av avfall.
 - j) Bestämmelser om medicinska kontroller.

Utbildningen ska anpassas så nära som möjligt till yrkets särdrag och de särskilda arbetsuppgifter och arbetsmetoder som ingår i det yrket.

6. Arbetstagare som utför rivningsarbete eller asbestsanering ska, utöver den utbildning som föreskrivs i punkt 5, vara skyldiga att genomgå utbildning i användningen av teknisk utrustning och maskiner för att förhindra att asbestfibrer frigörs och sprids under arbetsprocesserna, i enlighet med detta direktiv."